

Skierniewice dn. 08.11.2017 r.

**Zarządzenie Nr 6/2017/2018 z dnia 08.11.2017 r.
Dyrektora Przedszkola Nr 4 w Skierniewicach w sprawie wprowadzenia procedury
obserwacji zajęć w Przedszkolu nr 4 w Skierniewicach**

1. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego¹ (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658) oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2013 r., poz.396) ustalam:

1.1 Procedurę prowadzenia obserwacji zajęć w Przedszkolu nr 4 w Skierniewicach Przedszkola Nr 4 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

1.2. W dniu wejścia w życie niniejszej procedury traci moc obowiązującą Procedura obserwacji zajęć w Przedszkolu nr 4 w Skierniewicach wprowadzona Zarządzeniem nr 12/2014/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.

2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
PRZEDSZKOLA NR 4
w Skierniewicach
mgr Krystyna Dziąg

08.11.2017

.....
Data, podpis i pieczęć dyrektora przedszkola

Procedura prowadzenia obserwacji zajęć w Przedszkolu nr 4 w Skierniewicach

I. Postanowienia ogólne

§ 1.

W celu realizacji zadań w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, (ewaluacji, wspomagania, kontroli) dyrektor przedszkola w szczególności obserwuje prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej przedszkola.

§ 2.

Podstawa prawna: § 23 ust.1. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. pozycja 1658), **oraz** Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2013 r. poz. 393).

II. Ogólne zasady przeprowadzania obserwacji zajęć

§ 1.

Obserwacje zajęć prowadzonych przez nauczycieli w przedszkolu prowadzi dyrektor przedszkola, zgodnie z planem obserwacji zawartym w planie nadzoru pedagogicznego na dany rok szkolny, które mogą być związane zarówno z prowadzoną ewaluacją wewnętrzną jak i z kontrolą pracy nauczyciela oraz wspomaganiem. Ponadto Dyrektor prowadzi również obserwacje niezaplanowane, które wynikają z bieżącej kontroli sprawowanej w ramach nadzoru, tzw. Obserwacje wycinkowe.

§ 2.

Obserwacji pedagogicznej podlegają wszystkie rodzaje i formy zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, efekty pracy nauczycieli wybranych obszarów procesu wychowawczo - opiekuńczego oraz dydaktycznego, oraz spotkania z rodzicami, współpraca ze środowiskiem społecznym, organizowane uroczystości przedszkolne, zawody sportowe, prowadzenie zajęć wynikających z WDN, zajęcia diagnozujące i terapeutyczne.

§ 3.

Celem obserwacji jest:

1. gromadzenie informacji:

- * do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej,
- * służącej kontroli pracy nauczycieli w zakresie wybranych obszarów procesu wychowawczo - opiekuńczego oraz dydaktycznego, przedszkola
- * służącej wspomaganiu i inspirowaniu nauczycieli w realizację zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

2. wykorzystanie jej w celu dokonywania oceny pracy nauczycieli

3. diagnozy osiągnięć umiejętności, wiedzy i postaw dzieci.

§ 4.

Rodzaje obserwacji prowadzonych w przedszkolu:

1. Obserwacja doradczo – doskonaląca- przeprowadzona w celu wspomaganie i wspierania nauczycieli, stosowana najczęściej do obserwowania pracy nauczycieli odbywających staż na kolejny stopień awansu zawodowego – załącznik nr 1 do Procedury.
2. Obserwacja oceniająca, zgodna z planem obserwacji, umieszczonym w planie nadzoru pedagogicznego lub wynikająca ze skarg albo niepokojących sygnałów od rodziców dzieci lub innych osób. Obserwacja oceniająca występować będzie również w przypadku nauczycieli wytypowanych do oceny pracy w danym roku szkolnym lub podlegających ocenie dorobku zawodowego za okres stażu w systemie awansu zawodowego – załączniki nr 2 do Procedury.
3. Obserwacja problemowa – obserwacja prowadzona na potrzeby ewaluacji wewnętrznej wybranego obszaru pracy przedszkola – załącznik nr 3 do Procedury.
4. Obserwacja diagnozująca - obserwacja dotyczy diagnozy wybranych umiejętności, postaw i wiedzy dzieci w danym roku szkolnym – załącznik nr 4 do Procedury.
5. Obserwacja uroczystości przedszkolnych lub grupowych – Obserwacja dotyczy będzie również diagnozy wybranych umiejętności, postaw i wiedzy dzieci w czasie uroczystości grupowych i przedszkolnych, diagnoza jakości współdziałania nauczycieli w zakresie przygotowania i przeprowadzenia uroczystości – załącznik nr 5 do Procedury.
6. Obserwacja nauczyciela stażysty – załącznik nr 6 do Procedury
7. Obserwacja wycinkowa kontrolna– obserwacja przebiegu wycinka zajęć kierowanych lub niekierowanych, zabaw dowolnych, pobytu dzieci na powietrzu, przebiegu uroczystości przedszkolnych – załącznik nr 7 do Procedury.
8. Obserwacja zajęć z zakresu pomocy – psychologiczno – pedagogicznej – załącznik nr 8 do Procedury.

III. Szczegółowe zasady obserwacji

§ 1.

Szczegółowe cele, tematykę i harmonogram obserwacji jako narzędzie do prowadzonej ewaluacji wewnętrznej lub dla sprawowanej oceny na dany rok szkolny ustala dyrektor przedszkola i podaje do wiadomości nauczycielom do 15 września wraz z planem nadzoru pedagogicznego.

§ 2.

Obserwację zajęć w przedszkolu prowadzą:

- dyrektor przedszkola
- wicedyrektor
- opiekun stażu nauczyciela odbywającego staż na stopień awansu zawodowego zgodnie z ustalonym planem współpracy i harmonogramem zajęć

§ 3.

Obserwacja (poza obserwacją wycinkową - kontrolną) jest zapowiadana, a jej przebieg jest uzgadniany z nauczycielem podczas rozmowy przed obserwacją.

§ 4.

W przypadku zajęć, podczas których są prezentowane osiągnięcia dzieci, na obserwację mogą być zapraszani nauczyciele przedszkola, inni nauczyciele, rodzice, osoby ważne dla przedszkola.

IV. Organizacja obserwacji zapowiedzianej przez dyrektora w przedszkolu

§ 1.

Obserwację właściwą poprzedza „spotkanie przed obserwacyjne” z nauczycielem na dwa dni przed obserwacją w czasie którego nauczyciel zostaje zapoznany z celem obserwacji zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego, natomiast nauczyciel przekazuje informacje o celach oraz ważniejszych elementach tematycznych planowanych zajęć.

§ 2.

Dyrektor przed obserwacją zapoznaje się zapisami dokonanymi przez nauczyciela w scenariuszu przygotowywanych zajęć, ocenia ich zgodność z treściami nowej podstawy programowej, realizowanym przez nauczyciela programem wychowania przedszkolnego, planem pracy, kartami obserwacji dzieci, scenariuszem zajęć i innymi materiałami, związanymi ze specyfiką pracy nauczyciela oraz z warsztatem pracy, jakim posługuje się nauczyciel.

§ 3.

Obserwacji właściwej dokonuje dyrektor, nie ingerując w tok zajęć, chyba że zagraża to bezpieczeństwu dzieci. Obserwujący nie może wprowadzać zmian do tematu i zastosowanego przez nauczyciela sposobu postępowania. Oglądanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela związane jest z weryfikacją informacji uzyskanych od nauczyciela i zestawienie ich z prezentowanymi umiejętnościami;

§ 4.

Rozmowę po obserwacyjną stanowi analiza uzyskanych informacji w trakcie przeprowadzenia obserwacji. Obserwujący przygotowuje zalecenia i wnioski przekazując informację zwrotną na temat obserwowanych zdarzeń, a obserwowany swoją interpretację przeprowadzonych zajęć, które omawia dokonując samooceny przeprowadzonych zajęć.

§ 5.

1. Rozmowa po obserwacyjna odbywa się tego samego dnia. W uzasadnionych przypadkach omówienie obserwacji może nastąpić w terminie 7 dni roboczych po jej przeprowadzeniu.

2. Rozmowa po obserwacji wiąże się przede wszystkim z przede wszystkim z:

a) omówieniem przeprowadzonych zajęć obserwowanego nauczyciela w odniesieniu do przebiegu i efektów uzyskanych przez nauczyciela,

b) z oceną obserwowanych zajęć przez obserwującego z uwzględnieniem przede wszystkim osiągnięć założonych celów obserwacji, doboru tematu zajęć, organizacji zajęć, stosowanych metod nauczania, rytmiczności realizacji programu, wykorzystania środków dydaktycznych, aktywizacji dzieci, realizacji podstawy programowej, urządzenia sali.

3. Dyrektor może również dokonać oceny wszystkich elementów zajęcia np. doboru tematu zajęć do zamierzonych celów, samej organizacji zajęć, stosowanych metod nauczania, rytmiczności realizacji programu wychowania przedszkolnego, wykorzystania środków dydaktycznych, aktywizacji dzieci, realizacji podstawy programowej, urządzenia sali zajęć itp., w zależności od przedmiotu obserwacji,

- ze wskazaniem mocnych stron pracy nauczyciela,
- ewentualnym udzieleniem nauczycielowi instruktażu,
- sformułowanie konkretnych zaleceń i określenie terminu ich realizacji
- ocenę stopnia realizacji celu
- określony termin następnej obserwacji w celu realizacji zaleceń.

§ 6.

Rozmowa kończy się podpisaniem przez nauczyciela i dyrektora arkusza obserwacji.

§ 7.

Organizacja obserwacji wycinkowej - kontrolnej: obserwujący wchodzi na zajęcia do nauczyciela bez uprzedzenia z pominięciem faz obserwacji zapowiedzianej.

V. Przechowywanie dokumentacji obserwacji

§ 1.

1. Dokumentacja obserwacji ma charakter służbowy i jest przechowywana wraz z dokumentacją nadzoru pedagogicznego przez dyrektora przedszkola.
2. Nauczyciel ma prawo wglądu w dokumentację obserwacji, dotyczącą jego zajęć.

VI . Postanowienia końcowe

§ 1.

1. W sprawach nieuregulowanych procedurą ostateczną decyzję podejmuje dyrektor

Podpis i pieczęć dyrektora

DYREKTOR
PRZEDSZKOLA NR 4
w Skierkach
mgr Krystyna Dziąg

Arkusz obserwacji doradczo - doskonalącej

Imię i nazwisko nauczyciela.....

Grupa przedszkolna.....

Data obserwacji.....

Cel obserwacji: Doskonalenie warsztatu metodycznego nauczyciela

Tematyka obserwacji:

Podstawa programowa / umiejętność dziecka określona w poszczególnych obszarach rozwoju dziecka/: (zapis z załącznika Nr 1 do Rozporządzenia MEN z dnia 14 lutego 2017 r.) .

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Rozmowa przed obserwacją

Data rozmowy przed obserwacją:

Temat zajęcia:

Cele zajęcia:

.....

Metody, formy pracy, które będą wykorzystane podczas zajęcia:

.....

Rejestr pomocy i środków dydaktycznych:

.....

.....

Obserwacja

Wycinkowe obszary samooceny i obserwacji obserwującego	Samoocena obserwowanego	Spostrzeżenia obserwującego
Cele zajęcia – formułowanie, komunikatywność		
Tok zajęcia		
Dobór sposobów i metod pracy		
Systematyczność pracy dzieci i nauczyciela		
Aktywność dzieci – metody aktywne w nauczaniu		
Przygotowanie nauczyciela do zajęć		
Utrwalanie wiadomości i umiejętności		
Kształtowanie relacji nauczyciel - dziecko		
Walory treści wychowawczych		

Rozmowa po obserwacji

Wnioski i ustalenia– kierunki samodoskonalenia (wypełniają wspólnie nauczyciel i dyrektor)

.....

.....

.....

.....

Data rozmowy po obserwacji:

Podpis nauczyciela obserwowanego

Podpis dyrektora

ARKUSZ OBSERWACJI OCENIAJĄCEJ

Cel obserwacji:.....
.....

Imię i nazwisko nauczyciela prowadzącego zajęcia.....
Grupa.....

Temat zajęcia.....

Cele operacyjne zajęć:

-
-
-
-

Formy pracy z dziećmi:

Metody pracy z dziećmi (w tym aktywizujące):

Pomoce dydaktyczne (w tym audiowizualne):

Przebieg zajęć:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Data obserwacji zajęć:.....

Obserwacja

Podstawowe wskaźniki diagnostyczne służące określeniu jakości działań nauczyciela	Tak ocena x	Częściowo	Nie
Czy nauczyciel wykazuje umiejętność operacjonalizowania celów kształcenia?			
Czy dobór metod i środków dydaktycznych uzasadniają cele zajęcia bądź przyjętą strategię?			
Czy dobór treści kształcenia pozwala na realizację celów?			
Czy nauczyciel stawia dzieciom zadania na górnej granicy ich możliwości?			
Czy nauczyciel podejmuje działania pozwalające na wykształcenie u dzieci umiejętności: planowania swoich działań			
- samooceny ich wykonania,			
- współdziałania w zespole			
- podejmowania decyzji			
- poszukiwania i przetwarzania informacji			
- słuchania, wypowiedzania się			
- przygotowujących do nauki czytania, pisania			
Czy podejmuje działania motywujące dzieci?			
Czy stosuje metody aktywne w zajęciu?			
Czy jest otwarty wobec propozycji wnoszonych przez dzieci?			
Czy ujawnia modyfikacje i ulepszenia w zakresie własnego warsztatu pracy?			
Czy podejmuje działania wspomagające klimat zajęć?			
Czy organizuje zajęcia w warunkach gwarantujących higienę i bezpieczeństwo pracy?			
Czy realizuje treści wychowawcze?			

Diagnoza po obserwacji

Diagnoza po przeprowadzonym zajęciu (wypełnia nauczyciel) – autorefleksja, wnioski i spostrzeżenia nauczyciela:

.....

Wnioski z obserwacji – informacja na temat mocnych stron pracy nauczyciela

.....

Data rozmowy po obserwacji:

Podpis nauczyciela obserwowanego

Podpis dyrektora

Arkusz obserwacji problemowej

Imię i nazwisko nauczyciela.....

Grupa przedszkolna.....

Data obserwacji.....

Cel obserwacji: Diagnoza realizacji wybranych zadań edukacyjnych przedszkola.

Tematyka obserwacji:
.....

Podstawa programowa / umiejętność dziecka określona w poszczególnych
obszarach rozwoju dziecka/: (zapis z załącznika Nr 1 do Rozporządzenia MEN
z dnia 14 lutego 2017 r.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Rozmowa przed obserwacją

Data rozmowy przed obserwacją:

Temat zajęcia:

Cele zajęcia:
.....
.....

Metody, formy pracy, które będą wykorzystane podczas zajęcia:
.....
.....

Rejestr pomocy i środków dydaktycznych:
.....
.....

Obserwacja

Wskaźniki umożliwiające osiągnięcie umiejętności określonej w podstawie programowej:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rozmowa po obserwacji

Spostrzeżenia nauczyciela:

.....

.....

Wnioski z obserwacji:

.....

.....

.....

Data rozmowy po obserwacji:

Podpis nauczyciela obserwowanego Podpis dyrektora

ARKUSZ OBSERWACJI DIAGNOZUJĄCEJ

Cel obserwacji:.....

.....

.....

.....

(obserwowana umiejętność)

Imię i nazwisko nauczyciela prowadzącego zajęcia.....

Grupa.....

Temat zajęcia.....

Cele operacyjne zajęć:

-

-

-

-

Formy pracy z dziećmi:

.....

Metody pracy z dziećmi (w tym aktywizujące):

.....

.....

.....

Pomoce dydaktyczne (w tym audiowizualne):

.....

.....

.....

Przebieg zajęć:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.
 9.
 10.

Data obserwacji zajęć:

Imię i nazwisko obserwującego/funkcja

WYNIKI OBSERWACJI:

Lp.	Obserwowane zachowania, umiejętności dzieci	Spostrzeżenia nauczyciela			Spostrzeżenia obserwującego		
		ZACHOWANIA			ZACHOWANIA		
		opanowane	opanowane częściowo	nie opanowane	opanowane	opanowane częściowo	nie opanowane
1.							
2.							
3.							
4.							

Spostrzeżenia i uwagi nauczyciela prowadzącego zajęcia:

.....

Spostrzeżenia i uwagi obserwującego:

.....

Kierunki dalszej pracy ustalone wspólnie przez obserwowanego i obserwującego:

.....

MOCNE STRONY DZIECI:

.....

SŁABE STRONY DZIECI:

.....

Data odbycia rozmowy poobserwacyjnej

.....
 podpis nauczyciela

.....
 podpis osoby obserwującej

ARKUSZ OBSERWACJI UROCZYSTOŚCI PRZEDSZKOLNEJ/GRUPOWEJ*

Metryczka uroczystości:				
Nazwa:				
Data:				
Organizatorzy:				
Adresaci:				
Czas trwania:				
Liczba uczestników:				
EWALUACJA, OCENA				
	TAK	NIE	CZĘŚCIOWO	UWAGI, WNIOSKI
Czy przydział ról był dostosowany do możliwości wykonawców?				
2.Czy w realizację przedsięwzięcia były zaangażowane wszystkie dzieci?				
3. Czy uroczystość przebiegała zgodnie z opracowanym scenariuszem ?				
4. Czy organizacja uroczystości uwzględniała bezpieczeństwo uczestników?				
5. Czy dzieci były przygotowane do części artystycznej ?				
6. Czy dobrano scenografię, kostiumy, rekwizyty?				
7.Czy tematyka części artystycznej uwzględniała				

rodzaj uroczystości?				
8. Czy nauczycielki współpracowały ze sobą?				
12. Czy rodzice brali aktywny udział w uroczystości?				
13. Czy uroczystość była odpowiednio wcześniej zapowiedziana? Czy informacja dotarła do wszystkich zainteresowanych?				
14. Czy w przyszłości planuje się cykliczność imprezy?				
OGÓLNE WRAŻENIA:				

Organizatorzy uroczystości:

.....

.....

Dyrektor Przedszkola

*właściwe podkreślić

ARIKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ NAUCZYCIELA STAŻYSTY

Data obserwacji:
Obserwowane zajęcia:
Etap edukacyjny:
Grupa przedszkolna:
Prowadzący:
Obserwujący zajęcia:
Cele obserwacji:
Temat zajęć:

Treści podstawy programowej:

► cele zajęć:

Jak zostały sformułowane?	Treść wyznaczonych celów zajęć	Czy zostały zrealizowane?	Uwagi do celów zajęć, refleksje obserwatora

Zastosowane metody i formy pracy:

Przebieg zajęć:

Uwagi do przebiegu zajęć:

Efektywność zajęć (zaangażowanie dzieci, aktywność):

zajemne relacje:

Zastosowane pomoce dydaktyczne:

Ogólna ocena zajęć:

Uwagi, zalecenia:

Inne (np. dokumentacja nauczyciela, karty pracy, BHP):

(podpis prowadzącego zajęcia)

(podpis obserwującego zajęcia)

Cel obserwacji podjętej przez dyrektora:

Uwagi, zalecenia wynikające z przeprowadzonej obserwacji:

(podpis dyrektora)

Arkusz obserwacji zajęć z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Imię i nazwisko nauczyciela.....

Data obserwacji.....

Rodzaj obserwowanego zajęcia

Obserwacja

Wycinkowe obszary samooceny i obserwacji obserwującego	Samoocena obserwowanego	Spostrzeżenia obserwującego
Tok zajęcia		
Dobór sposobów i metod pracy		
Systematyczność pracy dzieci i nauczyciela		
Aktywność dzieci – metody aktywne w nauczaniu		
Przygotowanie nauczyciela do zajęć		
Utrwalanie wiadomości i umiejętności		
Kształtowanie relacji nauczyciel - dziecko		
Walory treści wychowawczych		

Rozmowa po obserwacji

Wnioski i ustalenia (wypełniają wspólnie nauczyciel i dyrektor)

.....
.....
.....
.....

Data rozmowy po obserwacji:

Podpis nauczyciela obserwowanego

Podpis dyrektora